

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 мај 2021 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: април 2021 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2}),** во април 2021 година, бележи пад од 0,1%, на месечна основа, којшто пред сè е резултат на намалените депозитни пари³, а во помал дел и на долгорочните депозити до две години, во услови на остварен раст кај останатите компоненти. Споредено на годишна основа, паричната маса е зголемена за 8,5% и во најголем дел се должи на повисоките депозитни пари, при позитивен придонес и на краткорочните депозити и готовите пари во оптек, во услови на забележан пад кај долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{4,5} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	3.2021	4.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	491,717	491,007	8.9	9.8	6.9	6.9	7.9	7.1	0.7	-0.1
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	441,478	441,230	8.3	9.7	7.6	8.0	9.4	8.5	0.9	-0.1
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	43,350	44,424	21.3	26.3	24.9	21.0	14.4	9.4	0.1	2.5
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	439,343	437,357	8.3	8.4	6.1	5.9	7.4	6.9	0.7	-0.5
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	122,085	120,973	12.5	11.2	8.0	10.1	12.9	14.3	1.7	-0.9
<i>Во денари</i>	75,876	77,609	79,641	86,323	85,618	81,951	13.8	9.3	5.4	5.4	12.8	11.1	3.3	-4.3
<i>Во странска валута</i>	32,261	32,941	32,865	36,889	36,467	39,022	9.5	15.9	14.9	22.8	13.0	21.8	-2.0	7.0
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	289,941	290,432	8.6	8.7	6.1	4.6	5.2	4.7	0.2	0.2
<i>Во денари</i>	147,532	149,204	145,806	150,991	152,839	152,984	11.9	10.1	6.2	3.3	3.6	3.4	-0.2	0.1
<i>Во странска валута</i>	128,042	131,309	132,663	134,225	137,102	137,448	5.1	7.1	6.0	6.2	7.1	6.3	0.6	0.3
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	361,561	364,194	5.8	6.6	7.3	4.7	5.2	5.7	0.9	0.7
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	171,117	172,529	1.8	4.6	5.2	1.1	2.1	2.3	0.7	0.8
<i>Во денари</i>	103,597	106,688	101,925	102,688	103,024	105,634	0.4	3.3	2.7	-0.9	-0.6	2.0	0.1	2.5
<i>Во странска валута</i>	64,057	66,290	66,161	67,138	68,093	66,895	4.0	6.9	9.3	4.3	6.3	2.8	1.5	-1.8
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	188,697	189,907	10.1	8.8	9.5	8.0	8.1	8.9	1.0	0.6
<i>Во денари</i>	96,643	99,469	103,939	105,049	106,994	107,349	8.8	8.7	12.0	10.5	10.7	11.4	1.1	0.3
<i>Во странска валута</i>	77,990	78,916	79,492	80,765	81,703	82,558	11.9	8.9	6.4	5.0	4.8	5.7	0.9	1.0

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

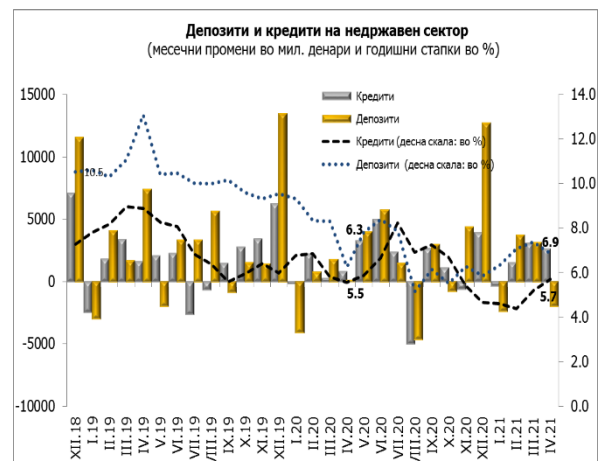
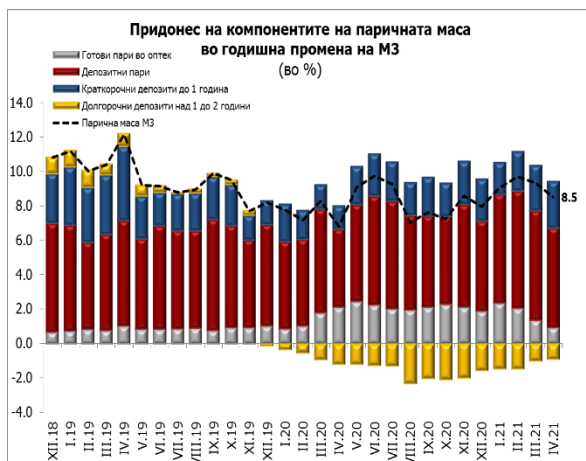
⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁵ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во април, **вкупните депозити**⁶ забележаа месечно намалување од 0,5%, како резултат на падот на депозитите на корпоративниот сектор, во услови на умерен раст на депозитите кај домаќинствата. Во споредба со истиот период минатата година, вкупните депозити се повисоки за 6,9%, при раст на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор.
- **Вкупните кредити**⁷, овој месец, остварија месечен раст од 0,7%, при зголемено кредитирање кај двата сектора, со поголем придонес на корпоративниот сектор. Годишната стапка на раст изнесува 5,7% и произлегува од повисокото кредитирање кај двата сектора, коешто е поизразено кај секторот „домаќинства“.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁸

Извор: НБРСМ.

⁶ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁷ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁸ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во април, бележат пад од 0,9% на месечно ниво. Падот во најголем дел произлегува од намалените депозитни пари и во помала мера заради долгорочните депозити во денари, при раст кај останатите компоненти. Анализирани на годишна основа, депозитите на корпоративниот сектор се повисоки за 14,3%, главно како резултат на зголемените депозитни пари, при дополнителен позитивен придонес и на краткорочните и на долгорочните депозити во странска валута, при пад кај останатите компоненти.
- Во април, **кредитите на корпоративниот сектор**⁹ забележаа месечно зголемување од 0,8%, целосно заради зголеменото кредитирање во денари, во услови на остварен пад на кредитите одобрени во странска валута. Годишниот раст од 2,3% се должи на зголемените кредити во денари и во странска валута, со поизразено учество на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата¹⁰

Извор: НБРСМ.

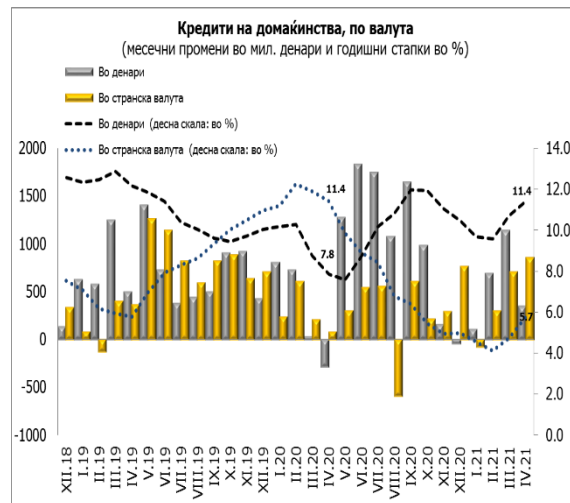
⁹ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

¹⁰ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

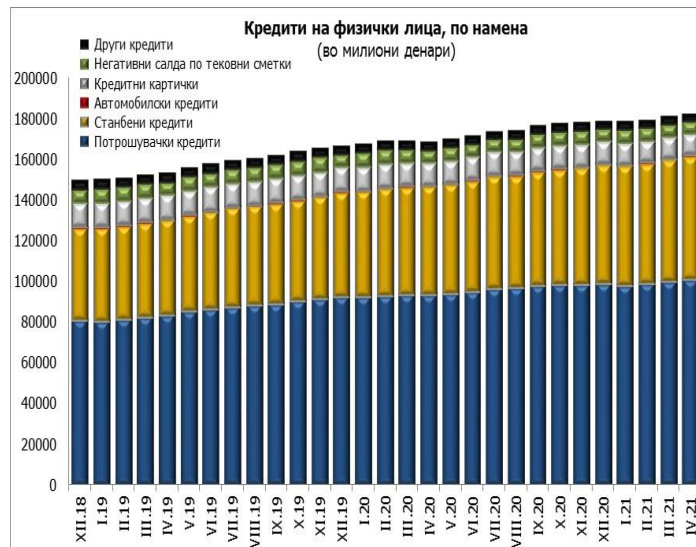

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на домаќинствата**, во април, бележат квартален и годишен раст од 0,2% и 4,7%, соодветно. Нагорната промена по двете основи се објаснува со зголемените депозитни пари и краткорочните депозити во странска валута, во услови на пад кај останатите компоненти.
- Во април, **кредитите на домаќинствата** се повисоки за 0,6% на месечна основа и 8,9% на годишна основа. Притоа, на месечна основа, кредитирањето на домаќинствата во странска валута е поголемо од кредитирањето во домашна валута, додека на годишно ниво придонесот на кредитирањето во денари е значително поголем во однос на кредитирањето во странска валута.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	3.2021	4.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	99,721	100,620	13.5	10.0	9.9	6.9	6.7	7.7	1.1	0.9
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	59,901	60,702	13.9	13.8	14.0	13.6	13.1	14.1	1.1	1.3
Автомобилски кредити	306	292	291	282	263	259	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-14.0	-14.5	-1.5	-1.7
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,539	10,417	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-8.9	-8.1	-1.0	-1.2
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,399	6,093	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	-1.5	0.6	2.3	-4.8
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	3,736	3,711	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-5.8	-6.6	-0.7	-0.7

Извор: НБРСМ.

- Во април, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, остварија месечен раст од 0,9% и 1,3%, соодветно, при годишен раст од 7,7% и 14,1%, соодветно. Кај **автомобилските кредити** е забележан пад на месечна и годишна основа, за 1,7% и 14,5%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички**, овој месец, се намалија за 1,2% на месечно ниво, а на годишно ниво тие се пониски за 8,1%. Во април, **негативните салда на тековните сметки** бележат месечно намалување од 4,8%, при остварен годишен раст од 0,6%. Кредитите одобрени врз **други основи**, во април, бележат месечен и годишен пад од 0,7% и 6,6%, соодветно.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јуни 2021 година (референтен пресек заклучно со мај 2021).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).